

**KLUCZ PUNKTOWANIA ODPOWIEDZI
POZIOM ROZSZERZONY**

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt	Kryteria zaliczenia	Uwagi
1	Kolejno, od góry: 1. Zbiornik Sudety (Zb. Sudety) 2. Parkowa 3. Czyżyk 4. północnego zachodu / NW	0–2	Za uzupełnienie właściwymi informacjami zdań – czterech 2 pkt – dwóch, trzech 1 pkt	
2	A. łańcuchówką.	0–1	Za poprawną odpowiedź 1 pkt	
3	Np. Zabudowa tej miejscowości jest skupiona wzdłuż doliny potoku (obniżenia terenu).	0–1	Za uzasadnienie wskazujące na skupienie zabudowy w dolinie rzecznej (obniżeniu terenu) 1 pkt	
4	Np.: – silne urozmaicenie rzeźby terenu – duże nachylenie stoków – zagrożenie ruchami masowymi – gęsta sieć hydrograficzna – zalesienie – bariera ekologiczna (cenne przyrodniczo tereny objęte ochroną i włączone do parku krajobrazowego).	0–2	Za podanie przyczyn przyrodniczych – trzech 2 pkt – dwóch 1 pkt	
5	Np.: – poprawa infrastruktury drogowej w mieście – zmniejszenie ruchu kołowego w centrum miasta – szybszy dojazd do dwóch osiedli mieszkaniowych (XXXV-lecia i Południowego) – szybszy dojazd do Wrocławia (stolicy województwa) oraz autostrady A-4 – lepszy dojazd do terenów rekreacyjnych na Górze Parkowej – lokalizacja przy tej drodze nowych inwestycji (i nowych miejsc pracy).	0–2	Za podanie korzyści społecznych lub gospodarczych – trzech 2 pkt – dwóch 1 pkt	
6	Np. $90^{\circ} + 23^{\circ}27' - 50^{\circ}41' = 62^{\circ}46'$	0–1	Za poprawne obliczenie i wynik 1 pkt	
7	Np. $1015 \text{ m n.p.m.} - 500 \text{ m n.p.m.} = 515 \text{ m}$ $0,6 \text{ }^{\circ}\text{C} - 100 \text{ m}$ $x - 515 \text{ m}$ $x = 3,09 \text{ }^{\circ}\text{C}$ $5 \text{ }^{\circ}\text{C} - 3,09 \text{ }^{\circ}\text{C} = 1,91 \text{ }^{\circ}\text{C}$ (uznajemy wynik 1,9 °C)	0–2	Za poprawny sposób obliczenia i wynik 2 pkt Za poprawny sposób obliczenia 1 pkt	

8	Np.: – metoda zasięgu Zbiornik Sudety Osiedle Białe Osiedle Wysoka – metoda sygnatury punktowej Hotel Manhattan Hotel Dębowy	0–1	Za podanie nazw właściwych obiektów geograficznych przedstawionych metodą zasięgu i sygnatury punktowej 1 pkt	
9	a) B, C, E b) odwzorowanie kartograficzne	0–2	Za poprawny wybór 1 pkt Za poprawne uzupełnienie 1 pkt	
10	<u>Np.</u> $1^{\circ} = 4 \text{ min.}$ <u>dla 90°E:</u> $90^{\circ} \times 4 \text{ min.} = 360 \text{ min.}$ $360 \text{ min.} : 60 \text{ min.} = 6 \text{ godz.}$ $8^{\circ\circ} + 6 \text{ godz.} = \underline{14^{\circ\circ} 1 \text{ VI } 2006 \text{ r.}}$ <u>dla 135°W:</u> $135^{\circ} \times 4 \text{ min.} = 540 \text{ min.}$ $540 \text{ min.} : 60 \text{ min.} = 9 \text{ godz.}$ $8^{\circ\circ} - 9 \text{ godz.} = \underline{23^{\circ\circ} 31 \text{ V } 2006 \text{ r.}}$	0–2	Za poprawny zapis obliczeń i wynik (data i godzina) na – dwóch południkach .. 2 pkt – jednym południku 1 pkt	
11	E – C – D – B – A	0–1	Za poprawną kolejność chronologiczną 1 pkt	
12	Stacja nr 5; strefa równikowa, klimat wybitnie wilgotny Stacja nr 2; strefa zwrotnikowa, klimat skrajnie suchy Stacja nr 1; strefa podzwrotnikowa, klimat śródziemnomorski	0–2	Za poprawną lokalizację i podanie strefy oraz typu klimatu – trzech stacji 2 pkt – dwóch stacji 1 pkt	
13	D – B – E – C	0–1	Za poprawne uzupełnienie modelu 1 pkt	
14	W kolejności: B D	0–1	Za poprawny wybór 1 pkt	
15	W wierszach od góry: deszczowy-monsunowy – intensywne opady deszczu w okresie monsunu letniego śniežno-deszczowy – wiosenne topnienie śniegu i intensywne opady deszczu latem deszczowy-śródziemnomorski – przewaga opadów w półroczu zimowym	0–2	Za wypełnienie wierszy – trzech 2 pkt – dwóch 1 pkt	

16	<p>a)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bałtyckie Jezioro Lodowe 2. Morze Yoldiowe 3. Jezioro Ancylusowe 4. Morze Litorynowe <p>b) C.</p>	0–2	<p>Za wpisanie poprawnych czterech nazw 1 pkt</p> <p>Za wybranie poprawnego czynnika 1 pkt</p>	
17	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – duża ilość jezior polodowcowych na Pojezierzach Południowobałtyckich i mniejsza na pozostałych obszarach nizin – duże różnice wysokości względnej na Pojezierzach Południowobałtyckich i mniejsze na pozostałych obszarach nizin. 	0–2	<p>Za podanie cech dwóch 2 pkt</p> <p>jednej 1 pkt</p>	
18	<p>Lakolit (lakkolit)</p> <p>Sposób powstania, np.:</p> <p>Forma taka powstaje wskutek wdarcia się magmy pomiędzy dwie warstwy skalne w skorupie ziemskiej oraz jej zakrzepnięcie w postaci bochenka lub grzyba o płaskiej podstawie i wypukłym stropie.</p>	0–2	<p>Za rozpoznanie formy 1 pkt</p> <p>Za wyjaśnienie sposobu powstania lakolitu 1 pkt</p>	
19	<p>a) 1. zrąb (tektoniczny) 2. rów (tektoniczny)</p> <p>b) C. Harz</p>	0–2	<p>Za podanie dwóch nazw 1 pkt</p> <p>Za zaznaczenie właściwego pasma górskiego 1 pkt</p>	
20	W kolejności: 3, 10	0–1	<p>Za wpisanie poprawnych numerów 1 pkt</p>	
21	W kolejności: 2, 4	0–1	<p>Za wpisanie poprawnych numerów 1 pkt</p>	
22	<p>Np.:</p> <p>W Niemczech jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> – większy udział protestantów – mniejszy udział katolików – większy udział muzułmanów – większy udział innych wyznań i ateistów. 	0–1	<p>Za podanie trzech poprawnych różnic 1 pkt</p>	

23	W kolejności: F P F	0–1	Za poprawne oznaczenie trzech zdań 1 pkt	
24	Np.: Urbanizacja na płaszczyźnie ekonomicznej polega na wzroście odsetka ludności zatrudnionej poza rolnictwem (w przemyśle i usługach). Urbanizacja na płaszczyźnie przestrzennej polega na wzroście obszarów miejskich i tworzeniu nowych miast. Urbanizacja na płaszczyźnie społecznej polega na upowszechnianiu się tzw. miejskiego stylu życia.	0–2	Za podanie poprawnych cech urbanizacji – na trzech płaszczyznach 2 pkt – na dwóch płaszczyznach 1 pkt	
25	B	0–1	Za poprawny wybór 1 pkt	
26	a) Np.: – wysokie koszty produkcji – wysokie zatrudnienie – słaba jakość produkcji – przestarzałe technologie – wąski asortyment produkcji – technologie w dużym stopniu zanieczyszczające środowisko naturalne. b) Np.: – nie można „z dnia na dzień” zlikwidować wielkich zakładów przemysłowych np. hut, gdyż są one powiązane z innym przedsiębiorstwami i takie działanie doprowadziłoby do paraliżu gospodarki kraju – należy zapewnić w budżecie kraju środki na wcześniejsze odprawy emerytalne lub przekwalifikowanie się pracowników likwidowanych zakładów oraz środki na tworzenie nowych miejsc pracy – restrukturyzacja wiąże się z koniecznością zwolnień z pracy wielu pracowników, co powoduje zmniejszenie dochodów i pogorszenie sytuacji materialnej wielu rodzin – pracownicy likwidowanych zakładów protestują, domagając się większych środków „osłonowych” lub utrzymania zatrudnienia na dotychczasowym poziomie.	0–3	Za podanie trzech cech 1 pkt Za podanie wyjaśnień – trzech 2 pkt – dwóch 1 pkt	

27	W kolejności: D, C, B	0–2	Za poprawne przyporządkowania trzy 2 pkt dwa 1 pkt					
28	<table border="1"> <tr> <td>Dolina Krzemowa</td> <td>Zagłębie Ruhry</td> </tr> <tr> <td>B, C, E</td> <td>A</td> </tr> </table> <p>b) Np.: – duże nakłady na badania naukowe – dobrze opłacana wysoko wykwalifikowana siła robocza – kosztowne testowanie wyrobów.</p>	Dolina Krzemowa	Zagłębie Ruhry	B, C, E	A	0–2	Za poprawny wybór i zaklasyfikowanie 1 pkt Za poprawne wyjaśnienie 1 pkt	
Dolina Krzemowa	Zagłębie Ruhry							
B, C, E	A							
29	W kolejności: E, B	0–1	Za poprawne przyporządkowanie dwóch typów klimatu .. 1 pkt					
30	<p>a) wielkopolskie, kujawsko-pomorskie</p> <p>b) C. Wysoki udział gleb I, II, i III klasy bonitacyjnej.</p> <p>c) Np. Cukrownie w Polsce są zlokalizowane w regionach o dużym udziale uprawy buraków cukrowych w powierzchni zasiewów.</p>	0–3	Za podanie nazw dwóch województw 1 pkt Za wskazanie odp. C ... 1 pkt Za podanie prawidłowości 1 pkt					
31	<p>a) A. kolejowy B. samochodowy C. rurociągowy</p> <p>b) Np.: – transport wodny jest wolniejszy niż samochodowy i kolejowy – transport wodny wymaga przeładunku towarów w portach, a samochodowy odbywa się „od drzwi do drzwi” – większość dużych rzek w Polsce nie jest uregulowana – transport wodny wymaga budowy kanałów.</p>	0–2	Za poprawne wpisanie nazw 1 pkt Za podanie dwóch poprawnych przyczyn 1 pkt					
32	<p>a) C – E – A – D</p> <p>b) Np.: – zmniejszenie obszaru upraw – zwiększenie kosztów produkcji rolnej – koszty związane z migracją ludności z terenów zalanych – wzrost nakładów na dostosowanie systemu grobli i kanałów do nowych warunków.</p>	0–2	Za poprawny wybór i uszeregowanie zdarzeń 1 pkt Za podanie dwóch konsekwencji 1 pkt					

33	<p>a) Somalia C, Zatoka Adeńska E</p> <p>b) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niestabilna sytuacja polityczna w Somalii – utrata dotychczasowych źródeł utrzymania wynikająca np. z kłusownictwa ryb na wodach Somalii – bieda panująca wśród mieszkańców Somalii – brak świadomości alternatywnych dróg rozwoju z powodu niskiego poziomu rozwoju, braku naturalnych bogactw w Somalii – łatwość zakupu broni i sprzętu umożliwiającego akty piractwa – poparcie lokalnej społeczności dla działalności piratów – statki handlowe stanowią stosunkowo łatwy łup, za który można otrzymać wysoki okup. <p>c) Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pomoc ONZ w powołaniu suwerennego rządu i odzyskaniu kontroli nad państwem – zażegnanie wewnętrznych waśni i sporów między przywódcami klanów i prowincji państwa somalijskiego – interwencja wojsk międzynarodowych w Somalii w celu ustabilizowania sytuacji politycznej i wyeliminowania piractwa – ochrona statków handlowych przez wojsko, konwojowanie statków – ochrona i monitoring łowisk somalijskich przed kłusownikami – mediacja międzynarodowa w celu doprowadzenia do respektowania prawa międzynarodowego przez Somalię i kraje kłusownicze – pomoc w rozwoju kraju poprzez programy edukacyjne dla miejscowej ludności. 	0–3	<p>Za podanie dwóch właściwych liter 1 pkt</p> <p>Za podanie trzech przyczyn 1 pkt</p> <p>Za podanie dwóch propozycji działań 1 pkt</p>	
34	W kolejności: C D	0–1	Za poprawne przyporządkowanie dwóch nazw 1 pkt	
35	D	0–1	Za wybór poprawnej odpowiedzi 1 pkt	

36	<p>Np.:</p> <p>Gruźlica Im kraje biedniejsze, tym niższa higiena, gorsze odżywianie, mniejsza profilaktyka, tym samym organizmy bardziej podatne na zakażenie.</p> <p>Żółta febra Im bardziej gorący i wilgotny klimat, tym bardziej sprzyjające warunki dla rozwoju komarów, które przenoszą tę chorobę.</p> <p>Miażdżyca Im bardziej rozwinięty gospodarczo kraj, tym częściej niewłaściwa wysokotłuszczowa dieta.</p>	0–2	<p>Za poprawne uzasadnienia</p> <p>trzy 2 pkt</p> <p>dwa 1 pkt</p>	
----	---	-----	--	--